

Posudek bakalářské práce

Veronika Voláková, *Hodnocení automatického překladu SMT systémů (Google Translate, Bing) z itaštiny do češtiny: názvy stromů.* Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Filozofická fakulta, ak. r. 2016/2017, 109 stran včetně příloh.

Veronika Voláková si pro svou bakalářskou práci vybrala netradiční a nesnadné téma: automatický překlad dvou běžných internetových překladačů (Google Translate a Bing) a jejich úspěšnost při překladu velmi specifické skupiny výrazů, a to názvů stromů. Hned zkraje je třeba říci, že se s takovým tématem vypořádala mimořádně dobře a že její práci vlastně nelze nic vytknout. Její text je jak formálně, tak obsahově výjimečně zdařilý; povedlo se jí nejen skvěle popsat historii strojového překladu včetně již zavedené terminologie, kterou velmi dobře uvádí a definuje, ale dokázala i zaujmout nesmírně detailní analýzou chyb, kterých se zmíněné SMT systémy dopouštějí.

Bakalářská práce je přehledně rozdělena do tří hlavních kapitol, které se pak dále člení. První přináší stručné, ale výstižné shrnutí základních pojmů, jakými jsou počítačová lingvistika, *natural language processing* s jednotlivými rovinami, *speech processing*. Druhá kapitola nabízí již zmíněnou historii strojového překladu; diplomantka zde čerpá z náročné sekundární literatury, která by pro mnoho nezasvěcených (i poučených) čtenářů představovala velkou překážku. O tom, jak je její práce solidně zdokumentována, svědčí bibliografie o 55 položkách. V této druhé kapitole nás autorka seznamuje s klíčovými pojmy, jako jsou směr překladu, přímé a nepřímé systémy, systémy z hlediska zapojení uživatele. Třetí kapitola pak přináší samostatný výzkum, který vychází ze vzorku 144 názvů stromů. Autorka zde předkládá (zejména na s. 41) detailní typologii chyb, kterou pak přesvědčivě ilustruje na mnoha příkladech.

Jak už jsem naznačoval, bakalářská práce Veroniky Volákové je skutečně velmi zdařilá a jen obtížně se hledá „nedostatek“, kterého by se zaujatý oponent mohl chytit. Přesto se o to pokusím a zmíním jen pár připomínek, víceméně formulačních.

Text je velmi dobře strukturován, autorka píše srozumitelně a výstižně; navrhl bych jen dvě zamyšlení nad syntaxí.

1) Hned v úvodu na s. 10, když je řeč o vymezení počítačové lingvistiky, věta pak končí jakýmsi návratem k tomu vymezení „a částečně tak zasahuje do výzkumu umělé inteligence“, ačkoli hned předtím je už řeč o předmětu studia.

2) Na s. 21 „(...) jejichž počet závisí na množství již existujících jazycích [správně tedy *jazyků*] v systému.

3) Na s. 36 je chyba, kterou lze diplomantce velkoryse odpustit, když hovoří o tom, že bude považovat za správné překlady i ty, v nichž se dané slovo objeví v jiném pádě, než je *indikativ* [správně tedy *nominativ*].

Bakalářská práce Veroniky Volákové je mimořádně zdařilá, a to jak obsahově (zvolené téma jistě není snadné), tak i formálně (práce obsahuje perfektně upravenou bibliografii, seznam zkratk a důležité přílohy). Proto ji nemohu hodnotit jinak než jako **výbornou**.

V Českých Budějovicích dne 26. 5. 2017

.....
doc. Pavel Štichauer, Ph.D.
oponent bakalářské práce